

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-660/23-S

Název	Základní škola Týnec nad Labem, okres Kolín, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského náměstí 85, 281 26 Týnec nad Labem
E-mail	zstynecnl@volny.cz
IČO	70 875 987
Identifikátor	600 045 447
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hynek Radouš
Zřizovatel	město Týnec nad Labem
Místo inspekční činnosti	Komenského náměstí 85, Týnec nad Labem
Inspekční činnost na místě	13.–15. března 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Škola se dle ŠVP zaměřuje na tělesnou výchovu,

vytváření podmínek pro žáky s různým druhem postižení i talentované žáky a na environmentální výchovu.

ZŠ vzdělává ve 21 třídách 444 žáků včetně 104 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), z nichž osm je vzděláváno podle individuálního vzdělávacího plánu. Škola eviduje 17 žáků s odlišným mateřským jazykem, šest z nich má výraznou jazykovou bariéru. Zájmové vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno v šesti odděleních, nejvyšší povolený počet je naplněn z 93 %; ve školním klubu ze 49 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) na základě vlastních dlouhodobých zkušeností a dobré znalosti prostředí zpracoval koncepci, v níž stanovil měřitelné a realizovatelné cíle. Vedení školy má ucelenou představu o jejím strategickém rozvoji, dílčí koncepční cíle se daří postupně naplňovat a jsou pravidelně vyhodnocovány. Ředitel účelně delegoval některé řídicí kompetence na svého zástupce. Úroveň vzdělávání vedení školy sleduje prostřednictvím hospitací, na jejichž základě přijímá většinou účinná opatření ke zlepšení. Nejsou v dostatečné míře využívány nástroje využívané k vnitřní i vnější evaluaci školy z hlediska zjišťování a ověřování úrovně vzdělávání žáků v podobě např. ročníkových nebo srovnávacích testů a jejich následného vyhodnocování.

Materiální a prostorové podmínky jsou velmi dobré, umožňují naplňování ŠVP. Vzhledem k výraznému navýšení počtu žáků bylo vedení školy nuceno zrušit většinu odborných učeben a nahradit je kmenovými třídami. Škola disponuje dostatečným množstvím digitální techniky a kvalitních pomůcek pro vzdělávání. Činnost zájmového vzdělávání je realizována ve vnitřních i vnějších prostorách školy, které umožňují realizaci široké škály činností.

Vzdělávání zajišťuje 33 učitelů, podíl odborně kvalifikovaných pedagogů se od minulé inspekce zvýšil, v současné době činí 90 %. Nízký podíl nekvalifikovaných pedagogických pracovníků, který si v současné době studium dokončuje, neovlivňuje kvalitu vzdělávání, neboť metodická sdružení i předmětové komise efektivně pracují a vyučující se navzájem podporují. Začínajícím učitelům je zajišťována podpora uvádějících kolegů v organizační, metodické i didaktické oblasti. Ve škole působí 16 asistentů pedagoga, zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje sedm vychovatelek, všichni tyto pracovníci jsou odborně kvalifikovaní. Činnost školního klubu je zajišťována 14 pedagogickými pracovníky. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z aktuálních potřeb školy i zájmu vyučujících a ostatních pracovníků. Je v souladu s cíli a potřebami školy, zaměřuje se především na revizi Rámcového vzdělávacího programu, společné vzdělání a komunikaci se zákonnými zástupci. Pozitivem je aktivní podíl učitelů na DVPP, každý zpracovává svůj plán dalšího rozvoje, který projednává s vedením školy.

Školní poradenské pracoviště tvoří pět pracovníků, kteří jsou pro svou činnost odborně kvalifikovaní. Systematicky a efektivně poskytují podporu, poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Přes velmi dobře stanovené cíle a funkční přenos informací v rámci pedagogického týmu nejsou některá podpůrná opatření poskytována v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení. Kariérové poradenství se daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě.

V ZŠ aktivně pracuje žákovský parlament, který projednává s vedením školy náměty pro zlepšení prostředí i změn v organizaci chodu školy. Informace o činnosti školy jsou zákonným zástupcům poskytovány dostupnými běžnými formami. O jednotlivých aktivitách a zájmovostech ze školního dění informuje mimo jiné i vydávaný časopis.

Finanční prostředky získané ze státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele i z dalších zdrojů škola efektivně využívá ke zkvalitnění podmínek vzdělávání a realizaci profesního rozvoje pedagogů. Zapojením do projektu Šablony byly tyto základní zdroje posíleny a využity například na mzdové prostředky speciálního pedagoga, na doučování žáků a nákup digitálních zařízení.

Všichni žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování. Provázaně jsou do výuky zařazována témata z oblasti prevence úrazů, rizikového chování a zdravého způsobu života jak v základním, tak v zájmovém vzdělávání. Budova ZŠ je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob, realizovaná bezpečnostní opatření byla v průběhu inspekční činnosti účinná.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi hospitovaných vyučovacích hodin bylo esteticky podnětné prostředí, většinou příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky. Vzdělávací cíle byly stanoveny v souladu se ŠVP, směřovaly zejména k upevňování znalostí a dovedností.

Výuka byla většinou dobře promyšlená, požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Vhodně vedená frontální práce byla v pětině hodin doplněna účinnou skupinovou prací, jež podporovala součinnost žáků při řešení úloh. V polovině hodin žáci diskutovali k zadanému úkolu v rámci analýzy nebo řešení problému, v malé míře byli vedeni k samostatnému vyhledávání informací z různých informačních zdrojů. Mezi klady patřilo účelné využívání didaktické techniky učiteli i žáky. Ve výuce bylo zařazeno mnoho kreativních, neotřelých nápadů a inovativních prvků, žáci bez ostychu kladli otázky a vyjadřovali se k probíraným tématům.

Žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Vyučujícím se dařilo účinně individuálně podporovat žáky se ŠVP a rozvíjet jejich osobnostní a sociální dovednosti. Nedostatkem bylo pouze ojedinělé využití diferenciací úkolů směrem k nadaným nebo motivovaným žákům, příp. žákům ohroženým školní neúspěšností. Bylo respektováno tempo žáků, jejich pozornost byla vhodně udržována uplatňováním pohybových a relaxačních činností, učitelé je podněcovali k plnění a dokončení úkolů. Důraz byl kladen především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů, méně již na hodnotové a postoje. Dařilo se využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Závěrečné shrnutí a zhodnocení ve sledovaných hodinách bylo efektivní, většina vyučujících žákům poskytovala bezprostřední zpětnou vazbu k jejich výkonům, oni sami byli vybízeni k sebehodnocení.

Hodiny matematiky na prvním stupni byly vhodně koncipovány. Žáci byli cíleně vedeni k dovozování matematických postupů, upevňování již dosažených matematických dovedností a zautomatizování algoritmických postupů. Ve výuce geometrie byly příhodně využity názorné pomůcky k vyvození a lepšímu pochopení učiva, byla upevňována názorná představa prostorových těles. Na druhém stupni se občas vyskytly problémy spojené s méně pečlivou přípravou učitele projevující se chybami ve správnosti matematických pojmů nebo vznikajícími zbytečnými prostoji. Nejvíce využívanou vyučovací metodou bylo zaznamenáno předávání hotových poznatků, což zpravidla vedlo k nižšímu zapojení žáků. Málo byla rozvíjena jejich paměť prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.

Všechny sledované hodiny v oblasti Člověk a jeho svět měly pracovní charakter s účelně zvolenými vyučovacími metodami, vhodně byla využita efektivní skupinová práce. Prezentace zjištěných informací i řízený rozhovor měly přínos pro všechny žáky. Ti aktivně sdíleli své zážitky, vzájemně se dařilo propojit učivo v rámci mezipředmětových vztahů.

Ve výuce cizích jazyků (anglického, německého a ruského jazyka) učitelé vhodně využívali komunikaci k zadávání instrukcí i vysvětlování základních pracovních postupů. Vzdělávací metody přizpůsobili věku i úrovni znalostí žáků. Zvolené metody výuky vedly žáky k aktivitě, čemuž napomáhala i vizuální podpora rozvoje slovní zásoby.

Hospitované hodiny českého jazyka na prvním stupni nejčastěji směřovaly k prohlubování již dříve získaných vědomostí. Byly efektivně zařazeny manipulační činnosti s názornými pomůckami vedoucí k výraznějšímu ukotvení probíraného učiva i prohlubování sociálních kompetencí. Vzdělávání bylo realizováno prostřednictvím střídajících se metod práce, žáci se s chutí zapojovali do nabízených činností. Na druhém stupni učitelé vhodně zařadili metodu výkladu, kterou doplnili názorem nebo prací s literárním textem, ukázkou filmové zpracovaného díla. Žáci byli vedeni k vyhledávání informací na digitálních zařízeních, výuka probíhala bez prodlev.

V hodinách zeměpisu i dějepisu vyučující dávali dostatečný prostor pro plnění zadaných úkolů, v realizovaných činnostech byli aktivní především žáci. Metoda řízeného rozhovoru dokázala žáky namotivovat. Učitelky smysluplně podporovaly kooperativní učení spojené s vyhledáváním informací, byla vhodně zařazena práce ve skupinách.

V hodinách s výchovným zaměřením vyučující i asistentky pedagoga projevovali zájem o vzdělávání žáků, získali jejich pozornost, dostatečně je podporovali v plnění úkolů. Hodiny byly pestré, měly pracovní charakter.

Metody a formy práce ve školní družině byly zaměřeny především na výtvarné aktivity s důrazem na relaxační činnosti a hry. Činnost probíhala v příznivé atmosféře se zohledněním všech individuálních potřeb jednotlivých účastníků. Plnohodnotné naplnění výchovně vzdělávacích cílů v době inspekční činnosti bylo částečně omezeno méně vhodnou časovou organizací zájmového vzdělávání. Velká část účastníků průběžně odchází do zájmových kroužků nabízených školou a tím částečně narušuje odpolední program školní družiny. Činnost školního klubu probíhá prostřednictvím velkého množství nabízených kroužků rozvíjejících talent i zájem žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání škola posuzuje průběžným sledováním evidence klasifikace z elektronického systému, srovnáváním s výsledky žáků okolních neúplných škol, pravidelně je vyhodnocuje při jednání pedagogické rady. Vnějšími nástroji jsou zejména testování organizované ČŠI a výsledky přijímacího řízení na školy vyššího stupně. Příležitostí ke zlepšení je hodnocení průběžných výsledků v průběhu prvního i druhého stupně školy, např. sledováním úrovně očekávaných výstupů v průběhu nebo na konci vybraných ročníků a tím zajištění kvality výstupních znalostí nejen při přechodu žáků z prvního na druhý stupeň, ale i pro přijímací řízení.

Škole se z větší části daří plnit cíle v oblastech svého zaměření. Tradičně jsou jednotlivci a týmy úspěšní ve sportovní oblasti, mnoho aktivit v environmentální oblasti se odráží ve významných výsledcích žáků i školy jako celku. Práce s žáky se SVP je účinnější na prvním stupni školy, na druhém stupni byla v pololetí školního roku 2022/2023 polovina z nich ohrožena školním neúspěchem (hodnocení stupněm prospěchu „dostatečný“

či „nedostatečný“). Nejproblémovějším předmětem je pro tyto žáky matematika. Integrace ukrajinských žáků nevykazuje zcela optimální výsledky – více než polovina z nich v pololetí aktuálního školního roku byla ohrožena školním neúspěchem. Slovní hodnocení, využití pro tyto žáky na konci školního roku 2021/2022, nerespektovalo školou stanovená pravidla a neobsahovalo doporučení k předcházení neúspěchům. Škola přijímá opatření k řešení ohroženého školního prospěchu těchto žáků např. v podobě doučování, dále je ale nevyhodnocuje a prokazatelně nezjišťuje jejich účinnost.

Z analýzy prospěchu posledního klasifikovaného období ve školním roce 2022/2023 je patrný rozdíl v úspěšnosti žáků mezi prvním a druhým stupněm školy. Na prvním stupni bylo 83 % žáků hodnoceno celkovým stupněm prospěchu „prospěl/a s vyznamenáním“, jen 3 % žáků byla ohrožena školním neúspěchem. Oproti tomu na druhém stupni získalo 47 % žáků hodnocení s vyznamenáním a 22 % s ohroženým školním neúspěchem.

Výsledky žáků v přijímacím řízení na střední školy odpovídaly v posledních třech školních rocích úrovni celostátního průměru, v předmětu český jazyk u čtyřletých oborů byly vždy podprůměrné. Získávání a vyhodnocování informací o úspěšnosti absolventů školy v dalším vzdělávání nebo jejich profesním životě je založeno především na individuálních sděleních některých z nich na besedách pořádaných školou pro žáky devátého ročníku.

Sociální a občanské kompetence žáků škola úspěšně rozvíjí mnoha aktivitami, díky kterým žáci respektují, chrání a oceňují naše tradice. Dodržování třídních pravidel, zařazování programů z oblasti prevence rizikového chování a zdravého způsobu života do výuky aktivně napomáhají ke zlepšování vztahů mezi žáky i učiteli. Škola realizuje v rámci výuky např. besedy, projekty, mimoškolní akce. V současné době identifikuje jako nejčtetnější problém záškoláctví a sebepoškozování. Škola na základě zvýšeného počtu rizikových jevů v chování žáků přijímá četná opatření, pracovníci školního poradenského pracoviště individuálně spolupracují se žáky i s jejich zákonnými zástupci. Ve vybraných třídách proběhla v loňském školním roce sociometrie a dotazníková šetření na zjišťování kvality klimatu tříd. Ukládaná kázeňská opatření převažovala ve školním roce 2021/2022 nad počtem udělených pochval, pedagogický tým důsledně vyžaduje dodržování zavedených školních pravidel.

Výsledky zájmového vzdělávání jsou sledovány průběžně ve všech realizovaných aktivitách a jsou v souladu se stanovenými cíli příslušných ŠVP, respektují individuální možnosti jednotlivců. Vhodnou motivací jsou účastníci podporováni v prohlubování svých zájmů.

Závěry

Vývoj školy

- Nárůst počtu žáků i pedagogů.
- Zvýšení počtu kmenových učeben na úkor odborných učeben.
- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly částečně odstraněny – přetrvává nižší účinnost evaluačního systému školy.

Silné stránky

- Většinou vstřícný a podporující přístup pedagogických pracovníků k žákům projevující se účinnou spoluprací vyučujících s asistentkami pedagoga a vytvářející pozitivní prostředí pro vzdělávání žáků.

- Obvykle promyšlená výuka s vhodným střídáním metod a forem práce.
- Dosahování dobrých výsledků práce v oblasti environmentální a tělesné výchovy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká míra vyhodnocování účinnosti poskytované podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami s negativním dopadem do výsledků vzdělávání.
- Nižší účinnost evaluačního systému s negativním dopadem do organizace a výsledků vzdělávání.
- Méně vhodná organizace zájmového vzdělávání s negativním dopadem do jeho průběhu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Sledovat a pravidelně vyhodnocovat poskytovanou podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Zefektivnit kontrolní činnost školy, důsledně vyhodnocovat účinnost přijímaných opatření.
- Změnit časovou organizaci zájmového vzdělávání vedoucí k naplnění stanovených výchovně vzdělávacích cílů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Týnec nad Labem, okres Kolín, příspěvková organizace s účinností od 1. 11. 2009
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální stav
3. Personální dokumentace (jmenování ředitele školy z 22. 6. 2015, vzorek dokladů o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, plán DVPP, rozvržení přímé pedagogické činnosti), ke dni inspekce
4. Školní informační systém, školní matrika ke dni inspekce, rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
5. ŠVP pro základní vzdělávání, pro školní družinu a školní klub účinné ke dni inspekce
6. Školní řád základní školy a vnitřní řády školní družiny a školního klubu účinné ke dni inspekce
7. Záznamy z jednání pedagogické rady a předmětových komisí za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
8. Dokumentace školního poradenského pracoviště za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)

9. Doklady o přijímání ke vzdělávání za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (vzorek)
10. Výsledky testování za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
11. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Koncepce řízení a rozvoje školy v období 2021–2027
13. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS–2233/16-S, z 14. listopadu 2016 a čj. ČŠIS-2789/13-S z 13. února 2014
14. Školní časopis
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za školní roky 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce
16. Ekonomická dokumentace školy (finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v 2022, závazné ukazatele rozpočtu za rok 2022, účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2022)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Iva Hujerová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Bc. Marcela Jüstelová,
kontrolní pracovnice

V Praze 3. dubna 2023